
Panduranga Stotram 4

పాండూరంగస్తోత్రమ్ ౪

Document Information

Text title : Panduranga Stotram 4

File name : pANDurangastotram4.itx

Category : vishhnu, vishnu, moropanta, stotra

Location : doc_vishhnu

Author : Mayurakavi or Moropanta

Proofread by : Rajesh Thyagarajan

Description/comments : Stotras composed by Moropanta mayUrakavi

Latest update : December 23, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 23, 2023

sanskritdocuments.org

పాణ్డూరజ్ఞస్తోత్రమ్ ౪

(చతుర్థమ్)

(స్రగ్ధరావృత్తమ్)

శ్రీజానే! పాణ్డూరజ్ఞ! త్వమిహ కలియుగే దర్శనాత్పాసి పాపా-
నిత్యాఖ్యాతం దయారైః సుమతిభిరసకృత్సజ్జనైః సత్యసన్తైః ।
తత్సత్యం మన్యమానోఽహమపి తవ విభో! ॥ అపశ్యమేవాఙ్ఘ్రిపద్మం
నిష్పాపోఽస్మీతి మనేశ్య, తదపి ఖలు కుతోఽయాపి నో తాపశాన్తిః ॥ ౧ ॥

వైరాగ్యం నో న భక్తిర్న చ పరిచరణం సజ్జనానాం బతాస్మా-
ద్ధేతోస్తాపోపశాన్తిర్న మమ యది విభో! సత్యమగ్గీకృతం మే(౧);
కో బ్రూయాత్సాక్షిణస్తే పుర ఇహ వితథం దేవ! । కిన్త్వత్ర కిఞ్చిత్
పుచ్ఛాసి త్వాం నమస్యన్నను కలుషహతే తాని కిం సన్తి పూర్వం ? ॥ ౨ ॥

నామ్నో మాహాత్యుత్తస్తే బహవ ఇహ కలౌ విఠల ! ప్రాపురగ్రా్యం
శాన్తిం భక్తిం విరక్తిం గతిమభిలషితాం (౨)యోగిభిర్నారదాద్యైః ।
తతే నామ శ్రుతం మేఽసకృదపి చ విభో! । గీతముచ్చైస్త్యదీయై-
ర్హ్వా కష్టం నష్టమద్యాప్యతిగురు న కథం జాలమాః(౩) సంశయానాం ? ॥ ౩ ॥

త్వం తు స్వామిన్ ! న ఏవ స్వయమసి తమసి స్వాశ్రితానాం ప్రదీప-
స్రాతా యోఽతేవసాయిప్రభృతిమలధియాం కీర్తనాదేవ నామ్నామ్ ।
విప్రేష్యత్యాదరస్తేఽవసి యది శరణం తాన్స్వపాదాబ్జమాప్తాన
కిం చిత్రం విఠలాయం ద్విజకులజ ఇతి (౪)త్రాహి మాం దీనమద్య ॥ ౪ ॥

పాపోఽహం పాపకర్మేతి చ సతతమహం స్నానకాలే బ్రవిమి ।
కృత్వా పాపం కథం మే కృతమితి బహుశశ్చాపి తప్తో భవామి ?
స్వామిన్ ! । రక్ష క్షమస్యేత్యసకృదపి విభో! ప్రార్థనాం తే కరోమి ।
బ్రూహ్యన్యత్కిం కరోమి ప్రభువర !? చరణౌ తేఽర్చిశాన్త్యై స్మరామి ॥ ౫ ॥

దీనోఽహం దీనబన్ధుస్త్యమహమఘనిధిః పావనస్త్యం ప్రసిద్ధో
భీతోఽహం కాలదణ్డాచ్చరణముపగతస్త్యామసి త్వం శరణ్యః

దాతా త్వం సద్వరాణాం వరదగురురహం యావకస్త్వం దయావా-
నార్తోఽహం త్వం క్షమావానహమపి వినతః పాదయోః సాపరాధః ॥ ౬ ॥

మాం కామక్రోధలోభాదిభిరరిభిరరం చేతసా మోహితేన
ప్రస్తం కిం నాథ! దుష్టోఽయమితి పరవేశం మన్యసే మే న దోషః ?
యాతో దైవేన దీనః ప్రబలఖలవశం నిర్దయైః పీడ్యమాన-
స్తాస్వం స్మర్తుం నాలమన్యత్కిమథ కథయ తే కోఽత్ర సేవావకాశః? ॥ ౭ ॥

సాక్షీ పశ్యస్యపి త్వం స్వయమనయకృతోఽరీన్షడగ్రాన్సమర్థో
హుక్కారేణాపి దుష్టానసి భువనపతే ! భస్మసాత్కర్తుమేతాన్ ।
హుక్కారేణాలమారమా(౫) ప్రభువర ! । భవతో మాస్త్విహాయాసపాత్రం
దృష్ట్యా కిం న స్యురేతే భసితమయి విభో! మయ్యుపేక్షైవ నూనం ? ॥ ౮ ॥

దీనోపేక్షాం న కర్తా త్వమహమితి విభో ! వేద్మి తత్కూక్ష్మర్త్యాం(౬)
మర్త్యానాం దేవతానామపి ఖలు న హి భో త్వాం వినాన్యోఽవితాస్తి ।
శ్రాన్తః ప్రాప్తోఽసి నిద్రాం నను కిమయి విభో ! । తిష్ఠతాపీష్ఠకాయాం
లోకైరాలిక్ష్ణితేనాప్యవిరతమపి సా నేవ్యతే చిత్రమేతత్ ॥ ౯ ॥

భో నాథ ! ప్రాకృతోఽపి ప్రభురిహ భవతి త్వక్తనిద్రః కుటుమ్బి
పశ్చానాం పాలకోఽపి క్షణమపి న మనాగ్జాతు నిద్రాత్యచిన్తః(౭) ।
త్వం త్వేకశ్చాసహాయోఽపి చ ఖలు జగతాం సాధుభర్తా పురాణో
నిద్రామాసేవసే చేత్కథయతు భగవాన్కా గతిర్విష్టపస్య ? ॥ ౧౦ ॥

యోగీశోఽస్వప్ననాథః(౮) కథమవనవిధావేకదక్షః కథం వా
యన్నిద్రాలుత్వమేవం సతి మతిమతి న త్వయ్యుదః కిం యశోఘ్నుమ్?
కాలాద్దస్యోః సులుభాదలమపహరతో మోచయేత్కః సమర్థ-
స్త్యత్తోఽన్యో దీనదాసద్రవిణనిధిమిమం(౯) మాం ద్రుతం జాగృహీశ! ॥ ౧౧ ॥

నేయం నిద్రా యది స్యాద్భగవతి జగతాం భర్తరి త్వయ్యపీశే
గుప్తే కృతాస్నుపి జీవవ్యవహృతిరనిశం కిం యథాపూర్వమాస్తే ?
న హ్యస్తం తిగ్మరశ్మావచలముపగతే భాసకే భవ్యభాసి
లోకే దృష్టా శ్రుతా వా మృగజలతటినీ తత్ర చైషాం ప్రవృత్తిః ॥ ౧౨ ॥

నో నిద్రా నో సమాధిః క్వచిదపి న చ తే యాతమన్యత్ర చిత్తం
నూనం రోషః సదోషే మయి తవ భగవన్ ! విద్యతే తేన మానమ్ ।
వైవైతత్కీర్తనం మే సుమతిమతమయే ప్రాకృతోఽపి ప్రభుర్యత్

సద్యః క్రోధం జహాతి ప్రణతిమతి(౧౦) కృతాగస్యరాతావపశి ! ॥ ౧౩ ॥

శక్యే రక్యే మయి త్వం ప్రభువర కురుషే కఞ్చనాముం వినోదం
కిం వక్తాయం కవిర్మామితి కుతుకితయా శ్రోతుకామో వచో మే ।
నో చేదువైః కృపాలుః కథామియదణతోఽపూన్యనమద్యాపి కార్యం
కర్తుం కర్తా విలమ్బం న హి గిరిధర(౧౧) ! తే స్యాత్ప్రణస్యాతిభారః ॥ ౧౪ ॥

ప్రస్తోఽస్యాకణ్డముగ్రప్రకృతిమనసిజేనాహినా(౧౨) బాలభేకః
పాహ్యస్మాత్త్వం త్వదన్యో నను దృశమకరోత్సానుకమ్పామిభే(౧౩) కః ?
స్తోత్రం చేచ్ఛోతుకామోఽస్యయి మయి వికలే బాలిశే సేవకే కాం
శక్తిం పశ్యస్యదృష్ట్వా ధనమపి కురుతే కిం శిఖీ దేవ ! కేకాం ? ॥ ౧౫ ॥

త్వం చేదద్య ప్రసాదం ధ్రువ ఇవ కురుషే దేవ ! బాలే మయీహ
స్తోతుం స్యామేవ కామం నిపుణతరకవిః శ్రావ్యభవ్యప్రబన్ధః ।
కః స్తోతా తాత ! జాతస్తవ జగతి వినానుగ్రహోద్విప్రదేవే-
ష్వస్యేష్వప్యబ్జయోనిః ప్రభురపి భవతోఽనుగ్రహోదేవ సుజ్ఞః ॥ ౧౬ ॥

మహ్యాం దేహి ప్రభో! స్వస్తవకవనవరం స్వస్య చ ప్రీతిహేతుం
యత్త్వం స్తుత్యాతితుష్టో హృది భవసి తథా నాన్యసరకారకోవ్యా ।
నుత్యా నుత్యా చ తజ్జైరజిత ! న విజితః కైర్భవాన్నాదదాసై -
రాప్తైస్తో న మోదం ప్రభుతిలక ! యథా భక్తవృన్దైరసజ్జః? ॥ ౧౭ ॥

ఆరభాసు త్వదజ్ఞిస్తుతిషు సురధునీవీచిమాలామలాసు
ప్రాదుర్భూతే పురస్తే నవముదిరఘటాగర్వసర్వకషేంఽగే
భావైరాలింగితోఽహం సఖిభిరివ సమం సాత్వికైరుత్సవోత్తై(౧౪)-
ర్యుక్తో ముక్తోక్తినత్యా దర ఇవ చ జనౌ స్వం వదాస్యాం కదా స్యాం ? ॥ ౧౮ ॥

శ్రీమత్యా భీమరథ్యాస్తటభువి భవతా తిష్ఠతా విష్టపేశ !
స్యామిన్ ! సౌభాగ్యమస్యా గమితమతిసుతిం స్వర్ధునీభాగ్యతోఽపి ।
పాథఃస్పర్శాదపఙ్కామలమియమవనీమేవ నో చన్ద్రభాగా
కర్తుం కీర్త్యా త్రిలోకిమపి చ విజయతే తీర్థపాదప్రియా తే ॥ ౧౯ ॥

దేవస్తీర్ధాని సన్దః ఖలు సతతమపి స్నాతుమాయాన్తి హర్షా-
దిత్థం సాధూక్తమేవ శ్రుతమసకృదదో దేవ ! దాసేన తే మే;
తస్మాదస్మాకమేషా సకలమలధియాం నాథ ! మాతేవ సద్యః
పజ్కప్రజ్ఞాలనేన ప్రియముచితమరం కిం న కుర్యాద్రయార్దాః ? ॥ ౨౦ ॥

భో శ్రీమవిత్థల ! శ్రీపతిమతిథిరహం త్వాముపేతోఽస్మి । కిం మాం
సత్కార్యం నాద్రియన్తే బత భవదనుగాః సాధవః సద్యిచారాః ?
బ్రహ్మణ్య స్త్వం తు లక్ష్మ్యో వససి దయితయా నిత్యమన్తఃపురే హా! ।
కష్టం ! నష్టం వ్రతం తే । మమ చ యదఫలప్రార్థనః సన్నివృత్తః ॥ ౨౧॥

భో బ్రహ్మన్ ! పుణ్ణరీక! ద్విజవర! భవతః స్వాస్థ్యమభ్యేతు చిత్తం
“దీనాంస్తాపత్రయార్తాన్ శరణముపగతానుద్ధరిష్యేఽహమాశు”
ఇత్యేవం సుప్రసిద్ధం సురమునిసవిధం యత్ప్రతిజ్ఞాతమగ్రే
తత్సత్యం సత్యసన్ధస్త్వమిహ కలియుగే కుర్వఘోరే ! నమస్తే ॥ ౨౨॥

దుఃఖాభేరుద్ధృతానాం ప్రభువర ! భవతా మాదృశానాం జనానా-
మాకణ్ఠం తర్పితానామలమమృతరసేనోత్తమేనాదరేణ ।
ఆశీభిః పుష్కలాభిర్జగతి నృపసురైరప్యరం దుర్లభాభిః(౧౫)
ప్రాప్తం పూర్వం యశస్తే పరమమిహ పునః ప్రాజ్యమప్యఘ్నహీశ! ॥ ౨౩॥

దీనానాం దైన్యనాశాత్సముపగతముదామాననాదాదరేణ
ప్రోద్భూతా ఆశిషస్తాం పతిమభివృణతే కాన్తమేకం వరేణ్యమ్ ।
దణ్డోఽదుష్టోఽస్మి యద్యవ్యహముచితతరా మే గృహీతుం కుబుద్ధే-
రాశీరాశివిషస్యార్పితమణిరివ తే స్యాత్ప్రభో భూషణాయ ॥ ౨౪॥

ఇతి శ్రీరామనన్దనమయూరేశ్వరకృతం పాణ్ణురజ్జస్తోత్రం సమాప్తం తచ్ఛరణయోరర్పితం
చ ।

టిప్పణి

౧। భే ఇతి విభక్తిప్రతిరూపకమవ్యయమ్ । మయేత్యర్థః ।

౨। “యోగినో నారదాద్యాః” ఇతి పఠితుముచితమ్ ।

౩। ఆః ఇతి మనఃభేదేః ।

౪। త్రాహీత్యపాణిసీయమ్ । త్రాయస్వేత్యర్థః ।

౫। హే ప్రభువర! భవత ఆత్మా ఇహాస్మిన్ కర్మణి ఆయాసపాత్రం మాస్తు ఇత్యన్వయః ।

౬। తత్తు తద్వచనం తు మయా అర్త్యా పీడ్యోక్తమితి యోజనా ।

౭। “నిద్రాతి సాధిః” ఇతి పాఠః । సాధిః మనసస్తాపః ।

౮। అస్వప్నానాం దేవానాం నాథః ।

౯। “స్వీయదాస” ఇతి పాఠాన్తరమ్ ।

౧౦। నమనపరే ।

౧౧। గిరిధరేతి సాభిప్రాయం విశేషణమ్ । పఠికరాలక్ష్కారః ।

- ౧౨| “ప్రకృతిపతిమనోజాహినా” ఇతి పాఠాంతరమ్ | మనోజో మదనః |
౧౩| నక్రోపపీడితే గజేన్ద్రే |
౧౪| ఉత్సవేనానన్దేన ఉత్కాః ఉత్కణ్ఠితా ఉత్పన్నా ఇతి యావత్ |
౧౫| హస్తదోషః-జ్ఞే |

Proofread by Rajesh Thyagarajan

——
Panduranga Stotram 4

pdf was typeset on December 23, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

